



A BANYÁSZ



ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Egész évre 12 K. Félévre 6 K.
Negyedévre 3 K.
HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Felelős szerkesztő:
Dr. BISCHITZ BÉLA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Abonyi-utca 11. Földszint.
TELEFON 108-00.

Közlemények átvételét csak a forrás megnevezésével engedjük meg.

Réz Géza könyve.

— Bányaműveléstan. —

A selmeczi akadémia egyik jeles professzora, Réz Géza, ismét irodalmi termékkel áll ki a sikra, bizonyítandó, mily komoly és tudományos munka fejték az ősi akadémia falai közt. Hivatásuknak élnek a régi nagy nagy munkásságukkal érkező és megismerésére bevezető.

Jelen műveinek megírására az serkentette, hogy meggyőződés szerinti arról, hogy szaktárgyaink rendkívül nagy terjedelmű és sokoldalúsága miatt, megfelelő magyar tankönyvek hiányában, nehéz a magasabb szakoktatással szemben támasztott igényeknek megfelelni.

Midőn tehát, egy „Bányaműveléstan” című című tankönyv összeállítására magát elhatározta, ezzel nemcsak az említett hiányt kívánta legalább részben pótolni, de egyszersmind szakközönségünk mind erősebben megnyilvánuló óhajának is, eleget tenni.

A most megjelent mű csak első kötete a nagy munkának, első sorban tankönyv és másodszorban oly kézikönyv óhajt lenni, melyben már a gyakorlatban működő szaktárs is felvilágosítást, utbaigazítást talál oly kérdésekre nézve, melyekkel a gyakorlatban részletesebben foglalkozni nem volt alkalma.

Réz Géza a munka összeállításánál óvakodott minden bőbeszédűségtől, szószaporitástól és egyedül azt a célt tartotta szem előtt, hogy a bányaművelésnél előforduló valamennyi fontos fogalmat ismertesse, minden említésre méltó elvet, eljárást, szerkezetet, berendezést benne felvegyen, azok alkalmazhatóságát üzemi adatokkal is megvilágítsa.

A „Bányaműveléstan” most közreadott első kötete a telepismerettan anyagával, a kutatással, vajúrmunkák s azok szerszámaival foglalkozik.

A telepismerettan geológiai tanszékünk külön

tárgyát képezi ujabban, a könyv mégis röviden és tisztán bányászati szempontból is tárgyalja azt, nemcsak mert az minden bányaműveléstan tankönyvben található, de különösen, mert a kutatással és feltárással a legszorosabb összefüggésben van és az egész a műnek mintegy természetes bevezetését képezi.

A könyv később kiadandó II. kötetében helyet találnak a feltárás, fejtésre való előkészítés és fejtés, valamint a bányabiztosítással foglalkozó fejezetek, beleértve az aknák különböző mélyítési módjait is. A III. kötetben, a szintes és lejtős szállítás, a szellőztetés, világítás, mentésről szóló fejezetek, végül a bányák becslése is felvételik.

A függélyes szállítás és a bányák vízmentesítése a főiskolán az ujonnan szervezett II. géptani tanszékhez tartozó bányagéptanban, két semestere át részletesen adatnak elő, e tankönyvből tehát kimaradt.

*

Igen érdekes ehelyütt feljegyezni, hogy már husz esztendeje, hogy Litschauer Lajos bányatanácsos első magyar nyelven irt „Bányaműveléstan” című kézikönyve a bányászati vonatkozású művek kiadásával előszeretettel foglalkozó Joerges Ágost özvegye és fia nyomdájából kikerült.

Ezen elmúlt két évtized alatt a bányászati tudományok és így a bányaműveléstan ismeretkörébe tartozó egyes ágazatai is nem várt gyors fejlődésnek indultak.

Igy például nagy haladást jelent a mélyfúrásnál, a most annyira elterjedt vízáramlással, lüktetve működő fúrás módok és az utolsó években feltalált hidraulikus motorral mozgatott Wolskyféle furó

De óriási haladást tapasztalunk az alkalmazásban jövő jövesztő módoknál is, hol a munkaberek folvtonos emelkedésével és a termelések fokozásával párhuzamosan, a jövesztő gépek, kotróreselő- szénfeszítő- és furógépek léptek gyorsan

előtérbe és az ide tartozó szerkezetek elérték ma a kezelhetőség, tartósság, olcsóság és munkabírás szempontjából azt a tökéletességet, mint azelőtt soha. Sok újítást, a régítől eltérő eljárást találunk magánál a bányauzemnél is. Az annyira jól bevált iszaptömedékelés, a gépek alkalmazásával kapcsolatban megváltozott fejtési módok, az irányvágatokból való fejtésre előkészítés stb. stb. mind újabb dolgok.

Sok más szerkezetet és eljárást alkalmaznak ma a bányaterek biztosításánál. Számos új módszer ismerünk az aknák mélyítésénél is, különösen hol nagyobb víznyomással és víztömeggel kell megküzdeni. Vagy ha a szállítási eszközöket, a bányák szellőztetésére szolgáló berendezéseket hasonlítjuk össze, nagy különbséget fogunk találni a ma és tegnap között; bár a feladat még nincs eléggé megnyugtató módon megoldva, mégis nagy tökélyre emelkedtek már a mentésre szolgáló eszközök is.

Igen sokat lehetne még felsorolni, mik az utolsó évtizedek nagy haladását a bányászat terén igazolják.

Mindezekről természetesen számos szakembernek a külföldi, különösen német, francia, angol folyóiratok, tan- és kézikönyvek útján tudomása van, nehezen jut azonban hozzá az, ki a nyelvek birtokában nincsen.

*

A most megjelent és szóban forgó mű, mely első sorban a selmeci bányászati és erdészeti főiskolánál használandó tankönyv óhajta lenni, de minden szakember által kézikönyvnek is használható, a legújabb irodalom anyagát vette figyelembe. Így első sorban Demanet-, Höfer-, Treptow-, Heise-Herbst kitűnő műveit, valamint a különböző nyelvű szakfolyóiratok, monografiák anyagát is.

Ismét összegezve, a bányaműveléstan három kötetre van tervezve. Ennek most megjelent I. kötete tárgyalja röviden: 1. a telepismerettant, csupán bányauzemi szempontból, 2. a kutatást, 3. a bányászati munkálatok és eszközök szakaszát.

A később kiadandó II. kötetben a 4. szakasz: a feltárás, fejtésre előkészítés és fejtés, továbbá az 5. szakasz: bányák biztosítása, aknamélyítési módok foglalnak helyet.

A III. kötetben végül felvétet mint 6. szakasz: szintes és lejtés szállítás és 7. szakasz bányák szellőztetése s végül egy függelék: a bányák becslése. A függélyes szállítás és a bányák víztelenítésére vonatkozó fontos rész a fent említett főiskolán a II. géptani tanszékhez tartozó „Bányagéptan” anyagát képezi, azért a könyvből kimarad.

A most megjelent I. kötet lényegesebb tartalma a következő:

A bevezetésben: Ércek. A sótelep ásványai. A szén és szénhidrogén vegyületekről.

I. szakasz. *Telepismerettan.*

II. szakasz. *A kutatás.* E szakaszban tárgyalja a mélyfúrást és pedig: ütve működő fúrás-módok. Rudazattal való fúrást és rúdazattal való furást. Forgatva működő mélyfúrást. Wolszky-féle furásmódot. A mélyfúrással való segédmunkálatokat.

III. szakasz. *Bányászati munkálatok és műszerek* és pedig: Bányászati munkálatok tisztán kézi erővel. A repesztő munka. Fejtés a tűz hatásának felhasználásával. Jövesztő munka a víz hatásának felhasználásával. Jövesztőmódok gépek alkalmazásával. A kotrógépek. A réselőgépek. Feszítőgépek. Furógépek. Lökve működő furógépek. Ütve működő furógépek (furókalapácsok). Forgatva működő, mechanikai erővel hajtott furógépek.

A könyv sűrűn van felosztva kitűnő kiviteli illusztrációkkal. Kapható 10 K áron a kiadónál *Joerges Agost özvegye és fia* cégnél Selmezbányán.

A német káli bányáipar jelentősége.

Bányászati életünk egyik kiválóságának tollából.

II.

A mérhetetlen természeti kincset nem fordíthatja az ország minden polgára saját javára. Nagy tőke szükséges a kálisók kiaknázásához, amely tőkével csak egyesek rendelkeznek. Ezért tényleg már szó sem lehet bányaszabadságról (Bergbaufreiheit), amennyiben a törvényes telekelzárások még nem következtek be. Csak annak javára szolgálhatnak a föld mélyében rejlő kincsek, aki — egyedül vagy másokkal társulva — milliókat képes tőkebefektetésre fordítani; ellenben a tőkével nem rendelkező néptömegek drágán kénytelenek a privilégiumot élvezőktől megszerezni azt, ami jogszerint megilleti őket. A szövetséges államok kormányai elmulasztották a kálitartalmu telkeket az állami üzem számára idejekorán biztosítani. De különösen mulasztása a kormánynak, hogy — mint a porosz kormány 1804-ben — nem volt eléggé energikus azokkal az érdekeltekkel szemben, akik a magántőke bányaművelésének engedélyezésére szorítottak. Vannak társulatok, melyek száz és száz telket biztosítottak a maguk számára (egy maximális porosz telek annyi, mint 2.2 millió négyzetméter) és miután a régi bányajog, amely az adományozást az üzembentartás kötelezettségével kapcsolta egybe, már nem áll fenn, egyes vállalatok óriási telek komplexumukat mintegy készletben tartottak, s — mint az államtól ingyen »adományozott» jogokat — harmadik személyeknek adták el azokat busás jövedelem mellett. Ezek a harmadik személyek ekként milliós kiadással térhelten, már csak ennyivel drágább üzemet nyithattak. A nagytőke megfelelő kamatot igényel, ez pedig magas eladási árakhoz és vállalatok mindújabb keletkezéséhez vezet. Ekként a káliiparnak okvetlenül válságba kellett jutni, mert a magas árak fenntartásával a szindikátus új műveknek folytonos keletkezését mozdította elő. De a válság főoka mégis a

nemzeti kincsnek a magántőke számára történt kiszolgáltatásában van, amely tőke természetesen védekezett a szindikátusba való tömörülés által a járadék csökkenése ellen, míg végre mégis csak váltságba kellett jutnia. A szindikátus feladatát képezte, hogy szabályozza a termelést. De miképpen felelt meg eme feladatának? 43 mü (a kincstáriakat kivéve) 211.8 millió kettős mázsa nyerssót képes szállítani, a porosz kincstári müvek évenkénti szállító képessége pedig csaknem 23 millió. Ezekon kívül azonban még számos mü van, amely rövid idő alatt szállító képes lesz, vagy mélyítést végez, s így az összes káliumüvek szállítóképeségét bátran lehet évi 350—400 millió kettős mázsára tenni.

Ezzel szemben a tényleges nyerssó szállítás 1909-ben csak 70—80 millió kettős mázsát tett ki. Emellett a parlamenti bizottság elé terjesztett káliipari évkönyv szerint annak idején 50 káli vállalat volt, amely még nem bányászott és 162 vállalat, amely kálifurások céljára területeket tart lefoglalva. Tehát az 55 szindikális és 3 nem szindikális (Schmidtman-csoport) szállítóképes vállalaton, továbbá 26 rövid idő alatt szintén szállítóképesé váló vállalaton kívül még 212 vállalat van, amely szintén lehetöleg rövid idő múlva képes lesz szállítani. Már pedig maguk a kész müvek csak 70—80%-nyi szállítási határ közzé vannak szorítva, a porosz kincstári müvek pedig csak szállítóképeségüknek 20%-át használták ki. Ily körülmények között az állami müvek csak a rehabilitálás csodáikozni nem lehet.

Még akkor is, ha a legnagyobb optimizmussal reméljük a gazdasági emelkedés bekövetkezését, vajjon mégis tartozik-e a most szállítóképes müvek teljes üzembe hozhatók volnának?

Az 1900—1908. éven szállított mennyiség, tiszta kálira átszámítva, 3,03 millióról 5,91 millió kettős mázsára emelkedett. Tehát kilenc éven belül közel kétszeres lett. Ha a következő 5 éven szintén megkétszereződnek a szállítás, ez esetben a nyomban üzembe helyezett müvek, szállítóképeségüknek legfeljebb csak 65% százalékát használhatnák ki. Eközben azonban legalább is oly mértékben, mint az elmúlt 5 év alatt a müvek száma is megnövekednek s így szállítóképeségüknek csakis legcsekélyebb részét lennének képesek kihasználni.

Ezen az állapoton a tárgyalás alatt levő törvényjavaslat mit sem segíthet, mert az új müvek kezeltetését nem szándékozik megakadályozni.

Még kevésbbé fogja megakadályozni a törvényjavaslattal tervezett „üzletközösség” (Vertriebsgemeinschaft) a káli kincsek külföldi elpazarlását. Mert a főbaj a magántőkének a nemzeti tulajdonnal üzött korlátlan spekulációjában van. Ennek a spekulációnak következményei a külföldi eladások.

Hogy mily irracionális gazdaságot üznek a káliiparban még a magántőke szempontjából is, a következő példa mutatja, amely a rendszer teljes tarthatatlan voltát igazolja. Egy mü a parlamenti bizottságnak bemutatott jelentésében szállításai és önköltségi viszonyairól számol be. E szerint eladott a mü 1906-ban 34%, 1907-ben 40%, 1908-ban 19% és 1909-ben 21%-ot, vagyis csak ennyi volt az eladás a münek üzemképességével szemben, az 1908—1909. években termelőképeségének csak egyötöd részét tudta kihasználni. Az 1910. évben azonban szabad (szindikátuson kívüli) eladást kezdett.

Ekkor az üzlet következöleg alakult:

	eladott kettős mázsa tisztá kálira átszámítva	önköltség (márka kettős mázsánként)	80%-os chloridat- riumnál
1906. évben	232,630	0,478	3,241
1908. „	130,210	0,962	6,470
1910. (2 hó)	160,200	0,330	2,566

Tehát 1908-ban az eladás csaknem 60%-kal volt kisebb az 1906. évinél, vagyis a szindikátus ennyivel csökkentette a kvótát más új müvek üzembe helyezése következtében. Ezzel szemben azonban az üzemi költségek 100 %-kal megkétszereződtek, ami teljesen természetes, amidőn az üzemképesség 81%-a kihasználatlan maradt. Az 1910. év két hónapjában végül, a mü többet szállított, mint 1908-ban összesen, az önköltségek pedig csaknem egyharmad részét teszik az 1908. éviéknél. — Így van ez a legtöbb münél.

Jellemző, hogy a szociáldemokrata párt indokaival szemben alig hoznak fel helytálló érveket, a kormány is csupán csak azon az alapon kívánja a szociáldemokrata párt határozati javaslatának elvetését, hogy ami néhány év előtt esetleg még könnyen keresztülvihető lett volna, az ma már teljesen kivihetetlen, mert óriási költséget igényelne. Amint látjuk, ez igaz, mert a német káli bányáiparban szerzett jogok elkobzására a kormány nem vállalkozhatik, de ezzel kritikát is mond saját magáról, hogy a válság esetleges kitörésével egyáltalán nem számolt.

✂ HAZAI HIREK. ✂

Címadohányozás. A magánbányászat férfiai ritkábban éri az állam elismerése. Lukács Lászlónak a bányászat iránti erős érzékére vall, hogy a magánbányászat kiválóbb egyéneit is felkeresi a megérdemelt kitüntetéssel. Ő császári és apostoli királyi Felseje ugyanis Bécsben folyó évi március hó 14-én kelt legfelső elhatározásával *gyürki Gyürky Gyula* özdi lakosnak, a Rimamurány-salgótarjáni vasmű részvénytársaság ottani bányamüvei igazgatójának a bányászati szolgálat terén szerzett közhasznú érdemei elismerésül Lukács László pénzügyminiszter előterjesztésére a bányatanácsosi címet díjmentesen adományozta.

Doctorrá avatott fémkohász. *Schleicher Aladár* m. kir. fémkohó mérnököt folyó évi április hó 9-én avatták fel a chemiai tudományok doktorává. A budapesti kir. magy. tudomány egyetem bölcsészeti tudományi karához benyújtott értekezésének címe: „A *cyansav hydrolytos bomlásáról és erősségéről*”. Üdvözljük Dr. Schleicher Aladárt tudórá történeti ünnepélyes felavatása alkalmából és kívánjuk neki, hogy buzgalommal megkezdett buvárlatait lankadatlanul folytatva, sok sikert érjen el a szaktudomány terén, hazai fémkohászatunk dicsőségére!

Új bányafőorvos. A bányaeorvosokról ugyszólván alig hallani. Csendesesen — mint az orvosi kar tulnyomó része általában — végzi felelősségteljes nehéz hivatását. Különösen a bányaeorvosok azok, akik akkor adnak élelített magukról, ha hivatásuknak lesznek áldozatuk. Különben sohase hallatna magáról, hacsak — mint a jelen esetben — a jelenlegi pénzügyminiszter, aki bányászletére jól ismeri a bányaeorvos emberfeletti munkabírását s önfeláldozó tevékenységét, szinte elő nem rántaná az ismeretlenség homályából s rá nem mutatna mintegy mondván. „Így teljesítsétek kötelességeketek!” Ilyen

férfit *dr. Sebe Béla* körmöcbányai bányorvos, akit Lukács László pénzügyminiszter most nevezett ki főorvossá. Minden tekintetben kiváló férfit keresett fel ez esetben a miniszteri elősmerés. Mint orvos több mint humánus; valósággal a samaritanus odaadásával szenteli magát hivatásának. A körmöci bányákat egészségügyi viszonyainak gyökeres megjavulásában az ő fáradhatatlanságának éjt-napot egygyétevé önfeláldozásának nagy része van. Puritán működése, hogy nem nézi soha: szegény-e, gazdag-e, betege, hanem siet látogatására szélben, hóvihárban, nappal, vagy éjszaka, ez szerezte meg részére Körmöcbánya főbányaváros egész polgárságának, munkásnépének osztatlan bizalmát és szeretetét. Ugy, hogy most, midőn Lukács László benne a magyar bányorvosi kart tüntette ki, egyhangú elismeréssel gratulál e kinevezéshez az egész magyar bányásztársadalom.

A bányák szénvagyona. Az országos iparegyesület gyáripari szakosztálya tegnapelőtt tartott ülésében egyebek közt azzal is foglalkozott, hogy az egyesület felterjesztést intézzen a pénzügyminiszterhez, kérve, hogy a jövedelem adótvörvénynek a részvénytársaságok tartalék-alapjára vonatkozó sérelmes intézkedése novelláris uton orvosoltassék. Ehhez a nagyfontosságú kérdéshez igen érdekesen szólott *Szende Lajos*, a Mák. vezérigazgatója és megtoldani kívánta a felterjesztést azzal, hogy a **bányák szénvagyonának törlesztésére is az adómentesség biztosítottassék.** Meggyőző adatokkal indokolta javaslatát és érvei súlya alatt a szakosztály *egyhangúlag* elfogadta.

Bányahatósági kinevezések. A király a pénzügyminiszter előterjesztésére *Pausperl Károlyt*, a budapesti bányakapitányság vezetésével megbízott VII. fizetési osztályu bányakapitányt VI. fizetési osztályu bányakapitánnyá s *Weisz Lajos* főbányabiztosnak a VII. fizetési osztályu bányakapitányi címet és jelleget adományozta. *Weisz Lajos* főbiztos az, aki a lovag *Oelberg Gusztáv* halálával megüresedett zalatnai bányakapitányi székhez rangsor szerint a legközelebb állt. — A m. kir. pénzügyminiszter *Gallov Károly* VIII. fizetési osztályu főbányabiztosát VII. fizetési osztályu főbányabiztossá, *Huszkó Tivadar* bányabiztosát VIII. fizetési osztályu főbányabiztossá nevezte ki. — A m. kir. pénzügyminiszter a bányászatanál alkalmazott orvosok létszámában *dr. Kubiss Ágost* gyakorló orvost bányorvossá nevezte ki. — A m. kir. pénzügyminiszter *Szokol Valér* okleveles bányamérnök, ideiglenes minőségű bányagyakornokot az állami szolgálatban véglegesítette.

Bányászati kongresszus. Ugy hírlik, hogy az idei bányászati kongresszust Budapesten fogják megtartani. Határidejét bizonyára őszre tűzik ki.

Zalatna új bányakapitánya. Mint velünk hivatalosan közlik, a m. kir. pénzügyminiszter *Czerminger Alfréd* rozsnói főbányabiztosát a zalatnai m. kir. bányakapitánysághoz bányakapitánnyá kinevezte. Ez a kinevezés azt jelenti, hogy a fiatalabb erőket akarják érvényre juttatni a bányahatóságokban. Eleveiséget, friss szellemet behozni oda s kezdik ezt éppen a zalatnai bányakapitánynál, ahol annyi a teendő. Mi *Czerminger* kinevezését mint perfekt ténytet már akkor megemlítettük, amikor

még csak sejdítették egyesek, de tudni nem tudta senki. Minden tekintetben elsőrangú erő jutott ezzel a kinevezéssel az őt régóta megillető helyre.

Nem lesz aranyosás. Híradásunk nyomán a napisajtót is bejárta a hír, hogy Nagybányán aranyosó társulat van létesülében Zazar palotájának főnyében található aranykinyerésére. Gróf Károly nagybányai polgár foglalta le, érintkezésbe is lépett *Benndorf Albin* karlsbadi kotrásvállalkozóval a szükséges gépek szállítása iránt. A gépeket meg is szemléltek, — mint lapunkkal közlik — kitűzőeknek is találtak, ámde nincs meg a megvételre a kellő — pénz. Ez már öreg hiba s valószínű, hogy meg is reked az egész aranyosás. Legalább erre vall nagybányai tudósítónknak azon jelentése, hogy a kérdéses aranyosó társulat létesítése iránti mozgalmat Gróf Károly a kezdeményező, már le is fujta.

Az a derék Schwarcz. Schwarcz Adolf esztergomi lakos és foglalkozására nézve bányavállalkozó. Különféle bányái vannak. Esztergomi ember létére van bányája a Székelyföldön, van Esztergomvidéken. Van vasútja is egyelőre csak koncesszióban. Ujjában megint alapított egy bányát, vagy újraalapította, a mint Önöknek tetszik Epöl és Nagysáp községek határában.

Dunántuli bányavállalatok rt. Gróf Koris alapítása, a Dunántuli bányavállalatok részvénytársaság vagy németül: „Transdanubische Bergbau Unternehmung Actiengesellschaft“ immár tökéletesen befejezett és hivatalosan is a budapesti céghivatal részéről is tudomásul vett alapítás, melynek főtelepe Nádor-u. 9. szám alatt van bejelentve. (Telepítő és Parcellázó Bank épülete) s célja — mint ezt különben már megirtuk.

Borzalmas halál. Brozák Bertalannak a Rimamurány-Salgótarjani vasmű r.-t. tulajdonát képező krompachi acélgár főmesterének mellét egy tüzes vasrud furta keresztül. Brozák az egyik gép megindítása előtt megakarván győződni annak rendbenlétéről, lehajolt és vizsgálgni kezdte a részeket. A gép mellett foglalatokoskodó munkások ezt észre nem véve, a gépet elindították és így a kijövő tüzes vasgerenda Brozák mellét keresztül furta. Amikor a három méter hosszú vasrudat melléből kihúzták, meghalt. Holtestét Krompachról a salgótarjani acélgárba, a szülői házhoz szállították. Az elhunyt fiatal felesége és két árvája gyászolja.

Uj udvari szállító. Schottola Ernő budapesti cégnek, József főherceg Ő császári és királyi Fensége, az „udvari szállító“ címet adományozta.

Hirtelen halál. Burszán Áron 23 éves vasgyári fűtő folyó hó 9-én a gáztég hengerének tisztítása közben, hirtelen elhalt. A hengerben a délelőtt folyamán többen dolgoztak. A déli munkaszünet után ment be Burszán s alig volt bent pár percig, az őt szólító gépének feltűnt hallgatása s mire kihúzták a mozdulatlanul fekvő embert, már halott volt. A megejtett orvosrendőri vizsgálat szívszélhűdést állapított meg.

A magyar ásványvízkivitel. E bevezetéssel a „Közlekedés és Közgazdaság“ című hetilap írja az alábbi cikket, amelyet — a magyar ásványvizekről lévén benne

Festékek

és lakkok

(B 318/40)

■ megbízható, szolid és olcsó beszerzési forrása ■
Krayer E. és Társa, Budapest

festék-, kence- és lakkgyára

Főraktár és iroda:
V., Váci-út 6. sz.
„Krayer festékudvar.“

Ő cs. és kir. Fensége, József főherceg udv. szállítója. A m. kir. államvasutak, állami gép- és vasgyárak, az összes waggongyárak, Budapest főváros szállítóit.

szó, ez pedig lapunk keretébe is beleillik — szó szerint közlünk:

A magyar ásványvízkivitel. Magyar ásványvízkivitelről szólunk, pedig — sajnos — óriási behozatalunk van e tekintetben még ma is. Magyarországra hoznak be ásványvizet, hozzánk, ahol csaknem minden ötödik falu határában dus ásványvíz fakad. Nálunk, a borszéki, előpataki, répáti, székely Selters, sztojka, bodoki vizek hazájába hoznak be ásványvizet. Hogy csak némiképp rámutassunk arra a példátlan nemtörődömségre, amelyvel közönségünk az ásványvizek eredete iránt van, kezünkbe vesszük a központi statisztikai hivatalnak utolsó havi jelentését, mely szerint ez év februárjában 984 q természetes és 18 q mesterséges ásványvizet hoztak be hazánkba. Szégyenérzetünket csak növelheti az, hogy 1909. februárjában 754 q természetes és 9 q mesterséges ásványvizet hoztak be. Mi jellemzőbb Ausztriától való függésünkre, mint az, hogy 1 q természetes ásványvíz került csak hozzánk a vámkülföldről. E helyzet azonban vigasztaló, 1909. év első két hónapjában összesen 1765 q természetes és 21 mesterséges ásványvizet hoztak be hazánkba, ellenben 1910. első két hónapjában már csak 1463 q volt az ásványvízbehozatal 38,532 kor. értékben. Vagyis csak két hó alatt 302 q-val csökkent az ásványvízbehozatal. Minek köszönhető ez a kétségtelesen szolgálat közgazdasági mérlegünknek? Magától ez nem történhetett, tekintve azt, hogy a fogyasztás ugyanekkor növekedett. Csakis annak, hogy ugyszólván vállalat alakult a „Magyar ásványvíz forgalmi és kiviteli vállalat”-ban, amely céltudatosan, áldozatokat nem kímélve szorítja vissza a külföldi ásványvizeket, hogy a teljesen egyszerűen, sőt amazokat jóval felülmúló magyar ásványvizet tegye helyére. Tovább megyünk! Ma már ott tart ez a vállalat, hogy betette a lábát az ásványvíz-forgalom közepébe, Prágába s nemcsak korlátozza a behozatalt, hanem energikusan forszírozza a magyar ásványvizek kivitelét is. Gróf Szápáry Pálé, ezé a jelkes magyar mágnásé az érdem, hogy ez így van. Ő volt az, aki Roosevelt elé borszéki vizet tett a Park Club estélyén. Meglepődve konstataálta Roosevelt, hogy jobb a gieshőblinél. Maga kérte Krausz L. Pál igazgatót, hogy szalonkocsijába több kosárral tegyen, hogy mindennapi itala az legyen s Amerikába is küldjenek állandóan utána. Ezek után bizton hisszük, hogy a magyar ásványvizek jobb napokat fognak még látni.

✕ KÜLFÖLDI HIREK ✕

A német „Stahlwerksverband” szerződése még csak 1912. közepén jár le, de a résztvevő nagy acélművek körében már is aggodalommal várják a terminust, a melynek elérkezéséig új megegyezésre kell jutnia. A „D. B. Z.” figyelmezteti az érdekelt köröket, hogy a tárgyalások folyamán nem szabad a német viszonyokat az amerikaikkal összehasonlítani. Németországnak nincs „United States Steel Corporation”-ja, a mely a kontinens acéltermelésének 50—60%-át ellenőrzi; a legnagyobb német vállalatok termelőképesége az összes művek kapacitásának legfeljebb csak 8—9%-ára tehető. Az újabb tárgyalások középpontját természetesen ismét a részesedési arány megállapítása fogja képezni. Legtöbb mű az utóbbi években jelentékenyen bővítette üzemét és különösen a „Gelsenkirchener A. G.” fog enormis kvótaköveteléssel előállni. Soká fog tartani, a míg a részesedési arányt végérvényesen megállapítják, de tekintve azt, hogy legutóbb a nagy Fried. Krupp cég is belépett, reményleni lehet, hogy ezuttal Gelsenkirchen sem fog különösebb akadályokat támasztani. További nehézséget a kereskedelmi kérdés helyes megoldása fog képezni,

mely kérdésnél a D. B. Z. a rúdvas szindikálására gondolva, folytatja: Ha tekintetbe vesszük, hogy a Stahlwerksverband-ban egyesült művek 12, 2 millió tonna termelőképeségből 3,470,000 tonna a rúdvasra esik és tudva azt, hogy ennél a termelvénynél évek alatt elkese-redett verseny volt, úgy érthető, hogy a rúdvas szindikálása az, ami a legfontosabb feladatok egyike. Jelenleg a rúdvas helyzete pillanatnyilag ismét kedvező ugyan, de habár az árkonvenció, a mely a belföldi árakat szabályozza, jól működik, előjöhet annak veszélye, hogy a külföldi áresés esetén — mint jelenleg is — külföldi áru dobhatik a belföldi piacra, s így a konvenció helyes működése mellett sem lesz lehetséges a belföldi árakat tovább is fenntartani. A „Stahlwerksverband” A terméneiből 1910. márcziusban 598,383 t. nyersacélt szállított az 1910. február havi 396,846 t. és 1909. márczius havi 520,811 tonnával szemben. Az elszállítás e szerint 201,537 t.-val több az ez évi február havinál és 67,572 tonnával több az 1909. évi márczius havinál.

Franciaország nyersvas és acél termelése. A „Journ Offic”-ben közölt adatok szerint az 1909. évi termelés megközelítő adatai, összehasonlítva a megelőző 1908. évvel, a következők:

Nyerstermelés:	1909.	1908.	1909-ben + több — kevesebb
Öntött vas, első olvasztás	749,247 t.	703,644 t.	+ 45,603 t.
Kavart nyers vas	538,953 „	532,398 „	— 6,554 „
Bessemer „	118,002 „	122,708 „	+ 4,706 „
Thomas „	2.172,718 „	1.979,999 „	+ 192,709 „
Különlleges „	54,085 „	62,022 „	+ 7,937 „
összesen:	3.632,105 t.	3.400,771 t.	+ 231,334 t.

Öntött acélból termelt nyersvasok (ingot)	1909.	1908.	1909-ben + több — kevesebb
Ebből termelt Bessemer konverterrel	111,047	89,393	+ 21,654 „
Thomas konverterrel	1.853,277	1.636,536 „	+ 216,741 „
Siemes - Martin pesttel	1,079,112	978,531	+ 100,581 „
Tégely- vagy vilamos pesttel	25,673	18,586 „	+ 7,087 „

A német káli törvényjavaslat. A Reichstag káli bizottsága a husvétli ünnepek után, április 13-án ült össze. Mint most Berlinből jelentik nekünk, a kormány és parlamenti pártok megegyezésére való kilátás. E szerint a megegyezés alapelvei a következők volnának. Külön kontingens a belföldön elhelyezendő termelés- és külön kontingens a külföldre szállítandó káli mennyiség számára. (Doppelkontingentirung). Kényszer-szindikátus és üzletközösség mellőzendő. A belföldi árak maximuma a jelenlegi árnál 10%-nál ne legyen alacsonyabb. Minimális árak a külföld számára, kontingentálás külön bizottság által, főlegbezással egy fő bizottsághoz. Mérsékelt állami adó, és a kontingens túllépése esetére minden kettős mázsa tiszta kálisó után 16 márka állami adó. Ez utóbbi adózás különösen a Schmidtman csoportot érintené.

A brüsszeli világkiállítás ünnepélyes megnyitása április 23-án déli 1 órakor történik a belga király jelenlétében.

Viktoria állam (Ausztráliába) aranytermelését a folyó évi március végéig terjedő első évnegyedben 4665,5 kgra és értékét 14.688,000 koronára becsülik.

Az új délwalesi szénbányamunkások sztrájkját tisztán politikai indokok által vezetett izgatók szították, a kiknek az volt a céljuk, hogy ily módon a szénbányák államosítását és kisajátítását kieroszakolják. — A sztrájk november 8-án kezdődött az ország északi széntelepein (Newcastle—Maikland). Ezek a bányászok minden indokolás nélkül hagyták abba a munkát, mire azután a délwalesi és nyugatwalesi bányamunkások is csatlakoztak a sztrájkhoz. Összesen mintegy 10,000-re rugott a bányászok száma. A bányászok csak nagy sokára állottak elő aprólékos követelésekkel. Minthogy a sztrájk éppen olyankor tört ki, midőn a vasutak, hajótársaságok és ipartelepek szénkészlete nagyon csekély volt, a sztrájk hatása igen hamar érezhetővé vált. Igen sok üzembeszűntetés következett be és a munkátlanok száma egyre nagyobbodott. Csak a közvélemény hatása alatt hozott törvény, a mely a sztrájkra izgatásról és a lock-outs-ról (kizárás) intézkedik, nyult a kormány erélyesebb eszközökhöz és a sztrájk vezetői ellen megindította az eljárást. Időközben Japánból és Indiából érkeztek nagyobb szénhajórakományok, a melyek ismét újabb sztrájkra adtak okot a kikötő rakodó munkásai részéről, kik szolidaritásból megtagadták a kirakást.

A new-yorki acéltröszt. Hivatalos jelentés szerint az „United States Steel Corporation” 205,000 alkalmazottja nagyobb részének bérét $\frac{1}{3}$ -el emeli, ami körülbelül 9 millió dollár béremelésnek felel meg.

Háromszázezer bányász sztrájkja. Észak-Amerikában 300.000 bányász sztrájkol. A sztrájk március utolsó napjain tört ki és az amerikai bányamunkások szövetségének Indianapolisban székelő vezetősége rendelte el azzal a céllal, hogy a béreket 5 százalékkal emeljék fel. Beavatóttak állítása szerint a munkábeszűntetés egy vagy két hónapig fog tartani, miután a készletek a tavaszi szükségleteket teljesen fedezik. A sztrájk tulajdonképpen azokban az államokban tört ki, a hol magyarszági bevándorlók is igen nagy számmal dolgoznak. Eppen ezért addig, a míg a vázolt válságos helyzet meg nem szűnik, a magyar bevándorlók munkát nem nyerhetnek és a nyomor veszélyének vannak kitéve.

Németország és Luxemburg nyersvas termelése 1910 március hóban 1,250.184 t. volt az előző február havi 1,091.351 t. és 1909. március havi 1,073.116 t. termeléssel szemben. A termelés eloszlása a következő (a zárjelben foglalt számok az 1909. évi eredményt adják): öntőnyersvas 240.721 (184.328) t., bessemer nyersvas 43.957 (37.734) t., thomas nyersvas 792.800 (700.041) t., acél és tükörvas 115.263 (95.849) t., kavart nyersvas 57.443 (55.664) t. A január—március havi termelés 3,519.109 tonnára rugott az 1909. évi 3,044.504 t.-val szemben. Érdekes az alábbi összehasonlító táblázat

	1908	1909	1910
január	1,061.329 t.	1,021.721 t.	1,177.574 t.
február	994.186	949.667	1,091.351
március	1,046.998 „	1,073.116	1,250.184
április	979.866 „	1,047.197	—
május	1,010.917	1,090.467	—
június	956.425 „	1,068.421	—
július	1,010.770	1,091.069	—
augusztus	935.445	1,100.671	—
szeptember	928.729	1,068.345	—
október	941.582	1,112.629	—
november	930.738 „	1,119.051	—
december	1,016.526 „	1,164.624 „	—
együtt:	11,813.511 t.	12,917.653 t.	3,519.109 t.

✂ ÜZLET. SZÁLLÍTÁSOK. ✂

A szénpiac helyzete.

Szénbányáink helyzete kezd nem rózsás lenni. A széntermékek eladása és azok értékesítése komoly gondokat okoz. Szénbányáink nagy és sok felesleggel rendelkeznek, úgy, hogy ma már számot kell vetniök azzal, hogy a hovatovább még jobban fejlődő szénbőség esetleg káros következményekkel is járhat. Nem akarunk tulságos pesszimisták lenni, de a valóságos helyzetet regisztrálni kell.

Szénbányászatunk fejlődése főleg a millenáris kiállítás követő időszakban lehetőleg lépést tartott gyár- és iparunk fejlődésével. De a bekövetkezett nehéz és rossz munkáviszonyok folytán mind jobban és jobban hátramaradt a széntermelés, elannyira, hogy pár évre rá súlyos szénhiánnyal állunk szemben. A fogyasztók a leghetlelenebb uton-módon szerezték be szénhiányukat és a porosz szénen kívül nagymennyiségű orosz és angol szén hozatott be. Ekkor szénbányáink dicséretre méltó agilitással arra fordították figyelmüket, hogy a külföldi szén behozatalát kiszorítsák és minden lehető elkövettek, hogy úgy újabb műszaki berendezkedés, de főleg munkások visszaszerzése által termelésüket fokozzák. Az 1907. évben visszavándorolt munkásokat megnyerték bányászatunknak és nem telt bele hosszú idő és ime vajmi hamar konszolidált munkáviszonyok következtek be. De most már az ipari fellendülés nem tartott lépést a fokozott széntermeléssel. A szénkereslet távolról sem oly nagy és a szükséglet nem oly égető. Amde a szénbányák, amelyek a nagy nehezen visszanyert és visszatelepített munkásokat megtartani akarják, kénytelenek azokat állandóan foglalkoztatni. Az a határozott politika kulminál ebben, hogy meg kell tartani a munkásokat, mert szükség lehet rájuk és nekik akarnak megint munkáhiányban szenvedni, ha a dolgok rendje olyatén mód változik, hogy ismét szükség lesz rájuk. Így aztán a folytonos nagy munka által oly nagy készlet áll elő, melynek elhelyezése ma már gondot kezd okozni. Sőt már egyes bányákai munkakorlátozása is kényszerít. Persze a bajon ezáltal nem igen lesz segítve, mert a még így restringált termelés elhelyezése is nehézséggel járhat.

Ez az éremnek az az oldala, mely a már rég fennálló bányákra vonatkozik.

De más dolgok is történtek. Az egy-két év ugyanevezett szénhiánya arra indított egyeseket, hogy a már fennálló szénbányavállalatokon kívül új vállalatokat létesítsenek, illetve új területek szerzésével és feltárással akarjanak a bajon segíteni.

Igy keletkeztek új szénbányavállalatok, de főleg keletkeztek az állami üzemek. Ezek az alakulásuk idejében, a szénhiány alkalmával berendezkedés és üzembehelyezés miatt még nem termelhetek, most a bőség idején azonban már termelnek és szaporítják a felesleget. Ehhez járul még, hogy a külföldi, jelesen a porosz és a sziléziai szénbányavállalatok is ilyen helyzetben vannak és jóval fölös termékeiket hihetetlen olcsó áron idehozzák. Most tehát a már rég meglévő bányáknak az új bányákon kívül még a rendkívül vehemens porosz fölösleggel is meg kell birkóznia.

A magyar szénbányák így esetelt nem éppen biztató helyzetét nehezíti még az is, hogy az ujonnan keletkezett bányák a már rég meglévő bányák közelében vannak és így fuvardíj relációuk révén szintén oda gravitálnak, ahol a régi bányák tulajdonképpeni fogyasztása van. Ahelyett, hogy az új bányák új fogyasztási területeket keresnének és főleg a külföldi szén által uralt területeket hódítanak meg, a régi bányák fogyasztó piacaira vetik magukat. Mindenesetre igaz, hogy az üzlet és ez ellen rekriminálni nem lehet, de mégis megemlítjük a helyzet megvilágítására.

A szénbányászat tehát komoly idők előtt áll. Arra nem igen lehet számítani, hogy a gyáripar szénszükséglete most egyszerre rohamosan emelkedjék. Marad még reménynek az államvasutak esetleges „rendkívüli” szénszükséglete. Elég baj, hogy ily ephemer orvosszerben kell reménykedni.

Felső Szilézia. Az aknaszénkereslet emelkedésére számíthatnak. Ausztria-Magyarországba és Oroszlengyelbe a szállítás nem csökken. A szénkészleteket 1—1½ millió tonnára becsülik. A porosz képviselőház április 13-iki ülésében szótartottak a felsősziléziai szénipar kedvezőtlen helyzetét és versenyképességének megkönnyítését hangoztatták az angol szénnel szemben. Az erre adott kormánykijelentés szerint, máris tárgyalnak a felsősziléziai szénipar helyzetének javítása érdekében.

Rajna-westfáliai szénszindikátus Essen. Márciusban 25 munkanap alatt 5,318,349 tonnát szállítottak. Ebből egy munkanapra 212,734 tonna esik. Ezzel szemben 1909 évi márciusban 26¼ munkanapon át 5,365,750 tonna volt a szállítás, ami munkanaponként 204,410 tonnának felel meg. Így tehát 1910. március havában 4,07 %-al szállítottak többet naponként. — A Ruhr-vidéki szénpiac helyzete nem változott. A bányák szállító-képessége nagyobb a keresletnél. Ezt részben az építőiparosok mostani bérharcának is tulajdonítják. A délnémet szénpiac helyzete némileg kedvezőbb. A Rajnán fölfelé való szállítás általában véve mérsékelt volt s a Belgiumba és Hollandiába való szállítás szintén csak igen szerény határok között mozgott.

Lapunk mai számához mellékeljük a Majna melletti Frankfurt közelében lévő Oberurselben székelő „Oberursel-i Motorgyár R.-t.” prospektusát, amelyre olvasóink figyelmét felhívjuk.

Vaspiac, Glasgow. Ápril 8-án 51 s. 5½ d., 12-én 50 s. 1½ d., 13-án 50 s. 9½ d., 14-én 50 s. 9½ d., 15-én 51 s. 1½ d., 16-án 51 s. 1½ d., 18-án 51 s. 1½ d., 19-én 50 s. 10½ d.

Amerikai acél- és vasüzlet. Az „Iron Age” a következőket jelenti: Szakkörökben a nyersvastermelés korlátozása ügyében tárgyalnak. Egyes nagyolvasztók üzemét beszüntették, illetve beszüntetni készülnek. De ez nem általános irányzat. A déli termelők nagy eladást csináltak alacsony árakon, az északi termelők ezt vonakodnak tenni. Ugy látszik, hogy a 2. sz. öntött vas jelenlegi ára franko Birmingham, 12 dollár. A tömbök gyengébbek. Több oldalról az a kívánság nyilvánult meg, hogy a csökkent kereslet miatt tartassék lüggőben az acélszállítás. A szerszámgyárak egyenként biztosítják vasrudszükségletük legnagyobb részét 1911-re. A művek folyó évre bőven vannak ellátva megrendelésekkel. A szénbányamunkások sztrájkjának hatása érezhető Pittsburgban, de azért csak csekély nyugtalanságot okoz.

Belga vaspiac. Német ajánlatok visszamaradása következtében a belga piacon némileg szilárdultak a nyersvasárak. A Thomas nyersvasárak 1—2 frankkal emelkedtek.

Fémpiac. Réz. Az amerikai termelők magatartása kevésbé volt biztató. Némelyik termelő csökkentte ugyan az árakat, de a főbb termelők szilárdan maradtak áraik mellett, a fogyasztópiac pedig ellátva lévén, várakozó magatartást tanúsított. Megemlítendő, hogy az amerikai réztermelők a termelés fokozása mellett döntöttek. Az árjegyzések a következők:

	L.	s.	d.	L.	s.	d.
ápril 11-én, pénztár	56	15	0	57	1	3
3 hó	57	17	6	58	2	6
ápril 12-én, pénztár	57	5	0	57	1	6
3 hó	58	0	0	58	6	3
ápril 13-án, pénztár	57	17	6	56	15	0
3 hó	57	18	9	57	15	0
ápril 14-én, pénztár	57	15	0	57	3	9
3 hó	57	15	0	58	3	9
ápril 15-én, pénztár	57	10	0	57	12	6
3 hó	58	10	0	58	12	6

Ón. A hét elején jelentés érkezett, hogy bankáöntermelés a jövő évre emeltetni fog. Az üzlet jó volt kis határok között ingadozó árakkal. A jegyzések a következők

	L.	s.	d.	L.	s.	d.
ápril 11-én, pénztár	149	0	0	140	12	6
3 hó	152	5	0	151	12	6
ápril 12-én, pénztár	148	17	6	148	12	6
3 hó	150	10	0	150	12	6
ápril 13-án, pénztár	148	12	6	147	10	0
3 hó	150	10	0	149	10	0
ápril 14-én, pénztár	148	5	0	149	15	0
3 hó	149	15	0	151	12	6
ápril 15-én, pénztár	149	15	0	150	0	0
3 hó	151	10	0	151	15	0

Ólom. Az árak szilárdak maradtak. Jegyeztetett:

	L.	s.	d.	L.	s.	d.
ápril 12-én, spanyol	12	13	3	—	12	13
angol	13	2	6	—	13	2
ápril 14-én, spanyol	12	13	9	—	12	13
angol	13	2	6	—	13	2
ápril 15-én, spanyol	12	12	6	—	12	15
angol	12	15	0	—	12	17

Cink. Az árak nyugodtak voltak, míg a hét vége felé a cinkkonvenció tőzsérek csökkentették áraikat 22 l. 10 s.-re. A jegyzés volt:

	L.	s.	d.	L.	s.	d.
ápril 12-én, közösleges	22	15	0	—	22	15
különleges	23	10	0	—	23	10
ápril 14-én, közösleges	22	10	0	—	22	10
különleges	23	10	0	—	23	10
ápril 15-én, közösleges	22	5	0	—	22	10
különleges	23	0	0	—	23	10

Antimon nyugodt, szilárd: 27 l. 10 s. — 31 l.

Alumínium (98—99%): 70 l. — 75 l.

Nickel (98—99%): 167 l. 10 s. — 171 l.

Platina troy unciája; 115 s. —

Higany (75 font, warráns) 9 l. 5 s.

A kartellben levő vasművek — bécsi jelentés szerint — áprilisban csekély javulást mutatnak ki, különösen a tartóknál. Ellenben a nyers lemezszállítás visszaesett a vasuti kocsik és gőzmozdonyipar elégtelen elfoglaltsága következtében.

Felsősziléziai vasüzlet. A „Bresl. Ztg.” jelentése szerint a breslauer vaskereskedők a hengerelt vas minden fajtájának árát 15,4-ről 2,50 márkával emelték fel, a tábla-lemezekét pedig 5 márkával tonnánként. Ellenben a hulladéklemezek árai változatlanok maradtak.

A kén árában palermói konzulátusunk havi jelentése szerint egyáltalán nem volt változás. Girgentiben 9,80 lira, Licatában 9,87 lira és Cataniában 10 lira volt mázsánként, vitorlásokkal való szállításra.

Az ezüst fém átlagárai (0 925) finom unciaként (31.10349 gr.) a következők voltak: Április 13-án 24⁹/₃₂ d., 14-én 24¹/₉ d., 15-én 24⁹/₈ d., 18-án 24⁹/₁₆ d., 19-én 24⁹/₁₆ d. China a föladó.

A londoni váltónak a budapesti börzén ápril 19-én pénz 240.63 K, áru 241.03 K volt az árfolyama.

Petroleumpiac. Hamburg. Irányzat gyenge. Jegyzetett helyben ápril 12-től 19-ig változatlanul 60 márkával (= 3.53 K).

Anvers. Irányzat nyugodt. Jegyzetett helyben ápril 13-tól 19-ig változatlanul 22 frankkal (= 10.52 K).

Newyork, ápril 12. és 13-án Stand. white Newyorkban 7.75, Filadelfiában 7.75, raffined in cases 10.15 és credit balances of oil City 135.

Olajpiac. Köln. Jegyzetett helyben ápril 13-tól 19-ig hordóval 63.00 márka (= 37.04 K).

Berlin, ápril 13. Repceolaj májusra 58.20 M (34.22 K), októberre 55.30 M (32.52 K), ápril 14-én repceolaj májusra 58.10 M (34.16 K), októberre 55.90 M (32.87 K); ápril 16-án repceolaj májusra 58.0 M (34.10 K), októberre 56.0 M (32.93 K); ápril 18-án repceolaj május 57.80 M (33.98 K); ápril 19-én repceolaj 57.30 M (33.70 K), októberre 55.70 M (32.75 K).

Páris, ápril 13-án repceolaj áprilisra 65.25 frank

(30.86 K), májusra 65.75 frank (31.10 K), május—augusztusra 67.0 frank (31.70 K), szeptember—decemberre 67.25 frank (31.82 K); ápril 14-én áprilisra 65.75 frank (31.10 K), májusra 66.50 frank (31.46 K), május—júniusra 67.25 (31.82 K), szeptember—decemberre 68.50 frank (32.42 K); ápril 16-án áprilisra 66.50 frank (31.46 K), májusra 66.75 frank (31.58 K), május—júniusra 67.25 frank (31.82 K), szeptember—decemberre 68.50 frank (32.42 K); ápril 18-án 66.25 frank (31.34), májusra 66.50 frank (31.46 K), május—júniusra 67.50 frank (31.49 K), szeptember—decemberre 68.25 frank (32.30 K); ápril 19-én áprilisra 65.75 frank (31.10 K), májusra 66.25 frank (31.34 K), május—júniusra 66.75 frank (31.58 K.), szeptember—decemberre 67.25 frank (31.82 K).

Hamburg, ápril 12-től 19-ig. Olaj változatlanul nyugodt, helyben állandóan 59 márka (34.69 K).

Külső kivitel az amerikai Egyesült Államokba a braunschweigi konzuli kerületből, a „Voss. Ztg.“ közlése szerint 1910. első negyedében: 8,962,575 márkát képviselt az 1909. évi első negyedi: 1,996,480 szemben. A mutatkozó nagy emelkedés a szindikátuson kívül állók erős szállítmányának tulajdonítható.



Hirdetmény.

Ezennel közzhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXVI. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főarúsitóknak árusítás végett kiadattak. — A Magyar Kir. Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:



A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Huszonhatodik Sorsjáték.

110,000 sorsjegy, 55,000 nyeresemény.

Első osztály Betét 12 korona Huzás: 1910. máj. 19. és 21.		Második osztály Betét 20 korona Huzás 1910. június 15. és 16.		Harmadik osztály Betét 32 korona Huzás: 1910. júl. 12., 13. és 14.		Hatodik osztály Betét 24 korona Huzás: 1910. szeptember 22-től október 19-ig.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben 1,000.000 (Egy millió) korona	
1 à	60000	1 à	70000	1 à	80000	1 jutal. Kor.	600000
1 à	20000	1 à	25000	1 à	30000	1 nyer. à	400000
1 à	10000	1 à	10000	1 à	20000	1 à	200000
1 à	5000	1 à	5000	1 à	15000	1 à	100000
3 à	2000	3 à	3000	3 à	10000	1 à	80000
5 à	1000	5 à	2000	5 à	5000	1 à	60000
8 à	500	8 à	1000	8 à	2000	1 à	50000
30 à	300	20 à	500	10 à	1000	1 à	40000
100 à	100	110 à	300	120 à	500	2 à	30000
3350 à	40	4350 à	80	4850 à	130	4 à	25000
3500 nyer. Kor.	263000	4500 nyer. Kor.	528000	5000 nyer. Kor.	916500	5 à	20000
Negyedik osztály Betét 40 korona Huzás: 1910. augusztus 9., 10. és 11.		Ötödik osztály Betét 32 korona Huzás: 1910. szeptember 1. és 2.				25 à	10000
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona			405 à	2000
1 à	90000	1 à	100000			50 à	5000
1 à	30000	1 à	30000			760 à	1000
1 à	20000	1 à	20000			1140 à	500
1 à	15000	1 à	15000			30600 „ à	200
3 à	10000	3 à	10000			33,000 nyer. és jutalom Kor.	10,555,000
5 à	5000	5 à	5000				
8 à	2000	8 à	2000				
10 à	1000	10 à	1000				
120 à	500	120 à	500				
4850 à	170	3350 à	200				
5000 nyer.	Kor. 1.120,500	4000 nyer.	Kor. 1.076,000				

Az I. osztály huzása 1910. május hó 19. és 21-én tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítójánál kaphatók.

Budapest, 1910. évi április hó 24-én.

**Magy. Kir. Szab.
Osztálysorsjáték Igazgatósága**
Tolnay. Hazay.